

המחלקה האונקולוגית דף הדרכה בנושא: הטיפול בקרינה

מדינת ישראל
משרד הבריאות
המרכז הרפואי המשובל ע"ש חיים שיבא
מסונף לבית הספר לרפואה ע"ש סאקלר
באוניברסיטת תל-אביב
תל-השומר 52621,
ישראל

טיפול בקרינה הוא סוג של טיפול בסרטן. משתמשים ברמות גבוהות של קרני רנטגן מסוג x-ray, כדי לחסל את תאי הסרטן.

ישנם שני סוגים של טיפול בקרינה התלויים במקור הקרינה:

- טיפול במקור קרינה חיצוני. הקרינה מגיעה ממכונה הנמצאת מחוץ לגוף.
- טיפול במקור קרינה פנימי. מקור הקרינה מוחדר לתוך הגוף.

הטיפול בקרינה ניתן בסוגים שונים של סרטן. חלק מהמטופלים מטופלים רק ע"י קרינה. אחרים, מטופלים בקרינה בנוסף לטיפולים אחרים.

כיצד מתכננים לטיפול?

לפני שמתחילים קרינה נפגשים עם רופא ואחות לתכנן את הטיפול בקרינה. יילקחו בדיקות ויסמנו נקודה קטנה בדיו באזור המיועד לטיפול. לטיפול בקרינה לאזור הראש יתאימו תבנית מסיכה שאפשר ללבוש במהלך הטיפול, לא מבצעים סימון בדיו באזור הפנים.

הטיפול בקרינה ניתן בבית החולים, בסיומו, ניתן ללכת הביתה. בדרך כלל אין צורך באשפוז. מספר הטיפולים תלוי בסוג הסרטן. יש אנשים שמקבלים טפול חד פעמי וישנם המקבלים טיפול אחד ביום חמישה ימים בשבוע למשך מספר שבועות. הרופא ימקם את המכשיר לפי הסימון על הגוף, בדרך זו קרני הרנטגן חודרות רק לחלק בגוף בו ישנה מחלה. קרני הרנטגן אינן עוברות לאזורים אחרים בגוף. הקרינה אינה כואבת. משך הטיפול הינו בין דקה לבין חמש דקות. אין לענווד תכשיטים בזמן הקרינה.

מהן תופעות הלוואי של הקרינה?

לאנשים שונים תופעות לוואי שונות התלויות ב:

- אזור הגוף המוקרן- ייתכן נזק לעור לרקמה הנמצאת סמוך לאזור המוקרן.
- מינון הקרינה.
- כמות הטיפולים הנדרשים.
- תופעות לוואי נפוצות כוללות: הרגשת עייפות, חולשה, תחושת חוסר אנרגיה. סימפטומים אלה עלולים להחמיר בטיפולי קרינה חוזרים.
- שינויים בעור- העור באזור הטיפול יכול להתקלף, להיות עם שלפוחיות, ייתכן גירוד מסוים, וכן אודם בעור.
- תופעות לוואי אחרות ייתכנו ימים ושעות לאחר הטיפול ותלויים בסוג הטיפול, הרופא יסביר לך מידע רלוונטי עבורך.

איך מטפלים בתופעות לוואי?

הטיפול הוא לפי הסימפטומים, למשל: לטיפול בעור ניתן למרוח משחה שהרופא והאחות ימליצו. שימוש במסנני קרינה, חבישת כובע, לבישת בגדים ארוכים על מנת להגן על העור. לא לשים על העור דברים קרים או חמים מדי. להשתדל לא להיפצע.

מה עוד ניתן לעשות בתקופה שמקבלים קרינה?

לעקוב אחר הוראות הרופא בטיפול ובביקורי המעקב. לעדכן את הרופא והאחות על תופעות לוואי שהקרינה גורמת ובכל שינוי במצב הבריאותי, או אם הסימון נמחק. לדאוג לתזונה מתאימה, שינה מספקת, פעילות גופנית מתאימה, השתדל לאכול מזונות/ משקאות העתירים בחלבון ובקלוריות- לשיפור מאזן האנרגיה בגוף.

צוות המחלקה מאחל לך הצלחה והחלמה מהירה!
נשמח לעמוד לרשותך בכל עת